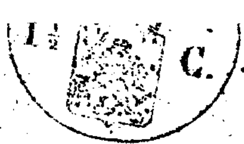
No. 1629





DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANCO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 31 AUGUSTUS.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

Het wegsterven van eene der grootste levenskrachten der Hervorming (1).

Bij het aandachtig gadeslaan van den grooten uitgang, Hervorming genaamd, zal men twee hefboomen dezer beweging ontdekken: een in den geest van vooruitgang, een anderen in dien van teruggang. — De uitgang zelve was echter door eenen gemeenschappelijken band omvat, ons bekend onder den algemeenen naam van Protestantismus; eene werking van de zucht om eigenmagtig te leeren en te bestieren, in tegenstelling van het middelpunt des dubbelen gezags dier dagen. — Die gemeenschappelijke band veroorzaakte van den beginne en door alle tijden, tot heden toe, afstooting der twee uit den uitgang voortkomende ligchamen, gedwongen om te saam verbonden, de phasen te ondergaan der oorspronkelijke gemeenschap. — De onderlinge twisten der eerste hervormers, de kromming onder het schild der staatskerken, de meerdere of mindere vrijheid of verdrukking der dissidenten, zijn zoo vele uitingen dier elkander afstootende bewegingen.

Van dit standpunt overwoog S. in het N°. 1558 van dit dagblad, de gedwongen toestand der hedendaagsche Nederlandsche Hervormden, welke de [illegible] vroegere Gereformeerden innemen.

Hij vond daartoe eene [illegible] aanleiding. Van den eenen kant was het hem overtuigend gebleken, uit meer dan een gesprek met Hervormden der oude rigting, dat bij dezen, ongeacht hunne onoverwinnelijke [illegible] der Godheid des Zaligmakers vast te houden: Van den anderen kant hadden nog dit jaar, artikels in protestantsche dagbladen, brochuren en andere kenteekenen des tijds, overtuigend bewezen, dat dit leerstuk dagelijks meer wordt prijs gegeven aan twijfel en ontkenning.

Alzoo, hier meer dan eenen gemoedelijken, braven, op zijn geloof prijs stellenden Protestant: — daar, de Groninger school, de Leidsche en Utrechtsche Akademien, de geleerden: met andere woorden: de orthodoxen, — de neologen.

Blijven alzoo die Protestanten in de meer en meer van de baan afglijdende gemeenschap, dan zijn binnen kort, zij en zeer zeker hunne kinderen, er toe gebragt om andere klanken te hooren, dan die aan hunne vaderen [illegible] werden, — en er blijft voor hen niets over, dan voort te gaan met den stroom des ongeloofs, of [illegible] te keeren tot de katholijke waarheid.

[illegible] het onderwerp, in gemeld nommer behandeld, ons wijst op uitkomsten, waarvan de bron ligt in vroegere dagen, maar de werkelijkheid in de onze, acht S. het een woord op zijnen tijd, daaraan nog eenige regels te wijden.

En zoo doen zich drie voorwerpen ter beschouwing voor: — [illegible] *de terugwaartsche* — de *behoudende* rigtingen der Christenen.

De *vooruitgaande*, in den meer bepaalden zin, dien zij in hare werking heeft aangenomen, is die rigting, welke uit de herleving der letteren geboren, de kritiek, de filosofie, het vrije onderzoek baarde, en de volgelingen van Arius, de Socinianen, wijsgeeren en vrijdenkers vertegenwoordigt.

De *terugwaartsche*, de rigting eener in de Kerk zelve erkende behoefte aan hervorming, wilde met eenen sprong zich stellen op het standpunt der eerste Christenen, zoodanig als zij zich dit verbeeldden geweest te zijn. Dat voorgeven had den uitgang van millioenen ten gevolge, die meenden, daarbij Gods Zoon, den Stichter der Kerk, waarlijk te vinden. Beide bewegingen zijn door den hun gemeenen geest van opstand aan elkander verbonden.

De Katholijke Kerk, *behoudende* in hare dagelijksche belijdenis dat geloof, hetwelk door alle eeuwen is geleerd, en zoo wel hen die in vooruitgaanden als die in rugwaartschen zin haar verlieten bestrijdende, — is echter op het punt van de verdediging van Christus Godheid, met de laatsten, en *tegen* de eersten. [illegible] tusschen de beweging van uit de Kerk was door de Hervormers opgenomen onder de leuze, dat men door de in Rome gebruikelijke *wijze* den God-Mensch te kort deed in zijne vereering: over de *verpligting* van Christus te erkennen en te vereeren als God, was in 't eerst geen twist, maar die volgde weldra.

S. meent, dat de omschrijving dezer onderscheidene standpunten niet onnuttig is, om eenig licht te werpen in de geschiedenis van den loop, dien de godsdienstige genootschappen gedurende het tijdvak van haar bestaan genomen hebben.

Hoe duidelijk wordt al aanstonds Bossuet's verhandeling over de *veranderingen* der Protestantsche Kerken. Door het opstandsbeginsel, de ontkenning van het middelpunt van alle gezag, voortgesleept, werd het aan die kerken niet meer mogelijk, eenig leerstuk vast te houden. Zij hielden het eenigen tijd vol; doch het geweld des sterksten, de vrije ontwikkeling van den bandeloozen, redeneerenden, wijsgeerigen, ontkennenden geest, sleept hen mede. En zoo zien wij niet alleen de Protestantsche Evangelie-Dienaar [illegible] tot de getuigenis gebragt, dat (nu 50 jaren [illegible] men nog maar aan het begin der onzekerheid was; inderdaad in Zwitserland, waar [illegible] den [illegible] van Christus [illegible], Servetius, levend deed verbranden, zien wij [illegible] den leerstoel ingeruimd aan Strauss, en in Nederland aan Opzoomer.

Dan hier meenen de Protestanten eenigen grond tot verwijt tegen de Katholijke Kerk te ontdekken. Hoe, zal men zeggen, heeft zij dan ook niet den invloed der filosofische denkbeelden der vorige eeuw ondervonden, even als de Protestanten?

Het onderscheid is echter duidelijk. Deze moeten de laatste gevolgtrekkingen van filosofie, pantheïsmus en Atheïsmus doorloopen, juist omdat zij Protestanten zijn: — de Kerk daarentegen wierp dit alles van den beginne als goddeloos en verwerpelijk van zich af, en doet zulks nog, hare dwalende kinderen veroordeelende of uit hare gemeenschap drijvende. Hare konstitutie zelve brengt dit mede.

Tegen de eischen des vooruitgangs kan de orthodoxie wel roepen: »Wij willen zoo ver niet!" de eerste daarentegen zegt op gebiedenden toon: »Nog veel verder zullen we u voeren; want gij steunt op enkel gezag, en gezag hebt gij met ons verworpen."

Er doet zich ten slotte nog een ander verschijnsel voor. Van tijd tot tijd vertoont zich eene gelegenheid van terugkeering tot de oudheid. Na Leibnitz en andere individu's, zien wij de Evangelisch-Pruissische staatskerk, de school van Pusey in Engeland, en die van da Costa bij ons, daarheen den weg banen. Zonder den overgeërfden haat tegen *Rome*, zoude men elkander reeds veel genaderd zijn.

Naar men verneemt is de benoemde predikant voor de dienst in Nederlandsche Indië, de weleerw. heer A. A. T. Mounier, onlangs uit Nederland aldaar aangekomen, door Z. Exc. den gouverneur-generaal aanleiding van eene petitie van al de leden des kerkeraads der Evangelisch Luthersche gemeente te Batavia, voor den tijd van één jaar gedelegeerd bij den kerkeraad dier gemeente, om de betrekking van voorzitter van dien raad waar te nemen, speciaal met het doel om de vereeniging tusschen de Evangelisch Luthersche met de Protestantsche gemeente te Batavia, zoo mogelijk, tot stand te brengen, en tevens de *herderlijke dienst*, waaronder evenwel niet is begrepen de *predikdienst*, bij de Luthersche gemeente te vervullen.

Mogt deze benoeming ten gevolge hebben, eene sints lang gewenschte vereeniging tot stand te brengen, dan zou hierdoor een einde gemaakt zijn aan den onaangenamen toestand, waarin zich de Hervormde en Luthersche gemeente te Batavia bevinden, en tevens zou daardoor de herderlooze staat der laatstgenoemde ophouden, daar zij in het bezit zou geraken van een eigen herder en leeraar, gekozen uit het Evangelisch kerkgenootschap. (*Kerkelijke Cour.*)

Op 25 Augustus jl. werd te Dordt, de 37ste Réunie der afgevaardigden van de Waalsche kerken gesloten. Hoogst belangrijk waren de gehouden beraadslagingen en gewigtigde genomen besluiten. Hieronder verdient vermeld te worden dat, tusschen de Waalsche kerken in Nederland en de Protestantsche nationale kerk in België, een band gelegd is van wederzijdsche belangstelling en medewerking om het Protestantisme in beide rijken, door gemeenschappelijke krachten, te bevorderen. Maar verder nog strekte zich de zorg der Réunie uit. Zij droeg aan de Waalsche kommissie op, om, met de Protestantsche kerken in het algemeen en met die van Frankrijk en dezulken, die zich van de Fransche taal bedienen, in het bijzonder, briefwisseling aan te knoopen; ten einde met den toestand van het Protestantisme voortdurend bekend te worden, en wederkeerig het buitenland op de hoogte te plaatsen van het godsdienstige, kerkelijke en wetenschappelijke leven, zooals het zich bij de Protestantsche Kerk in Nederland ontwikkelt. Voorts werden door de Réunie de grondslagen gelegd voor de oprigting eener Waalsche bibliotheek, waarin alles zal worden opgenomen, hetwelk tot de geschiedenis en de lotgevallen der waalsche kerken in Nederland in betrekking staat. Eindelijk werd ook nog de onderneming, om een aanhangsel van nieuwe gezangen aan den bestaanden bundel toe te voegen, voltooid, zoodat eerlang tot het drukken daarvan zal worden overgegaan. De Kommissie uit de afgevaardigden, welke benoemd was om de hulde der Réunie aan Z. M. den Koning aan te bieden, genoot de eer dat, in plaats van ter audientie te worden toegelaten, Z. M. haar Dingsdag ll. aan de Koninklijke tafel ter maaltijd ontving. (*Dord. Ct.*)

Men schrijft ons uit Arnhem:

»Van de op de Arnhemsche tentoonstelling, onder N°. 548, met belangstelling bezigtigde en door kunstkenners bewonderde zilveren, in het vuur vergulden Remonstrance, in den spitsbogen of Gothischen stijl, zijn de vervaardigers de Gebroeders W. T. Hermans en A. P. Hermans, fabriekanten in Gouden en Zilveren Kerkwerken te Eindhoven, die reeds zoo gunstig in hun vak bekend zijn, door de menigvuldige afgeleverde kostbare stukken aan verschillende katholijke Kerken van Nederland.

»De onderwerpelijke, in het vuur vergulde Remonstrance, ter hoogte van 73 Nederl. duimen, heeft den vorm van eene piramide; het mat goud afwisselend door het gepolijste omgeven, schittert den bezigtiger tegen; terwijl de beelden, torentjes en kolommen in de drie *étages* met meesterlijke hand bij elkander zijn gevoegd. De voet, door zes facetten afgebeeld, hebben elk eene verschillende rozet en ornamentwerk met een Lam Gods, liggende op het boek der zeven sloten aan de voorzijde. De handgreep is gemakkelijk voor het bezigen ingerigt en met drijfwerk versierd, waarop het geheele entablement rust, omgeven met een bordure. Hieruit rijzen twee groote hoofdkolommen met kleine [illegible], de binnenruimte is aangevuld met eene gouden zon, die hare stralen flikkerend verspreidt, [illegible] om aan een met glas voorzien kastje, een diamanten krans aan te brengen, waarin de gouden Luna voor de H. Hostie is geplaatst. Aan de zijkanten staan twee Seraphynen in biddende houding, en onder de Luna, in een fraai gewelfje, ondersteunen twee andere Engelen het Evangelieboek allegorisch op den H. Willebrordus en Bonifacius, die, in vroegere eeuwen in deze landen het H. Evangelie verkondigden, en wier beelden, in een sierlijk gedreven bisschoppelijk gewaad, aan de buitenzijde der hoofdkolommen onder Balgaduins staande, zijn geplaatst.

»De tweede étage is eene prachtige Coupole, waarin het beeld der H. Maagd is geplaatst, en dat met aan weerszijde aangebragte schaarbogen een sierlijk geheel vormt.

»De derde étage is een hoofd-torenspits met crochetten versierd, waarop een Gothisch versierd Kruis met Christus-beeld zich verheft.

»De kunstige bewerking overtreft verre de goud- en zilverwaarde; want, zoo als kunstkenners kunnen [illegible]gaan, moeten wij opmerken, dat zich aan het onder[illegible] havige kunstwerk geen enkel gegoten stuk bevindt! De beelden en de holle ornamenten zijn uit plaatzilver,

(1) Medegedeeld.

met de hand gedreven; de tourelles, bordures en crochetten zijn in een veertigtal stalen matrijzen, die door de heeren Gebrs. Hermans zelven gegraveerd zijn, vervaardigd, en het geheel vormt eene sierlijke façade in den Gothischen stijl.

»Onder hetzelfde nummer van den Catalogus zijn nog geëxposeerd, een Kelk, geheel verguld, en een Ciborie gedeeltelijk verguld. Deze stukken zijn gedeeltelijk gedreven en gedeeltelijk uit stampwerk zamengesteld, en leveren een overtuigend bewijs, dat men in ons Nederland, zeer goed met Frankrijk als België in dit soort van werk kan wedijveren.

»Na hetgeen wij van de Kerkwerken der heeren Gebrs. Hermans te Eindhoven, gezien en van onderscheidene kunstkenners loffelijks vernomen hebben, meenen wij de fabriek dier nijvere kunstenaars gerust aan HH. Geestelijken en Kerkbesturen te mogen aanbevelen.''

Men verneemt, dat aan Dr. Schneevoogt, alhier, het diploma van lid der geneeskundige maatschappij te Weenen is toegekend.

In de *Nederlander* leest men het volgende:

»Het mag door de reizigers, die op Woensdag den 18 dezer met den pleiziertrein van Arnhem zijn vertrokken, dankbaar worden erkend dat zij aan een groot en dreigend gevaar zijn ontkomen. De wakkerheid van den wegwerker Jansen, bij Ede, heeft hem, nadat de laatste gewone trein gepasseerd was, in het hevigst van het ook daar gewoed hebbend onweder doen ontdekken, dat tusschen de zoogenaamde bergen, daarvan zoo veel zand dwars over de rails afgestroomd was en een vasten dam gevormd had, dat ontwijfelbaar de in snelle vaart de helling weldra afkomende extra-trein, daarvoor gestuit, opeen geschoven, of van de rails geraakt zou zijn.

»Allezins lofwaardig is de tegenwoordigheid van geest van den man, die, na aan den meest nabij zijnde wachter te zijn gaan opdragen de vaart van den trein bij nadering te temperen, zijne vrouw, het eenigst schepsel in de buurt, dat hulp konde verleenen, geroepen, en met haar in het felle des onweders en niettegenstaande de door de geweldige regens voortdurende aanstrooming van zand, de rails vrijgemaakt en vrij gehouden heeft, zoodat geen der reizigers vermoeden heeft gehad van het gevaar door hen beloopen, en van de dienst, hun kennelijk bewezen.

»Deze ijverige pligtbetrachting, met lofwaardige bedachtzaamheid gepaard en mede van zelfverloochenende inspanning, ook bij de vrouw getuigend, is dan ook reeds door het hoofdbestuur van den Rijnspoorweg [illegible] ten volle vermelding en door eene extra-toelage van twee dagen loon, of f 1,30, erkend; maar het reizend publiek heeft te veel reden om waarde aan dergelijke pligtbetrachtingen te hechten, dan dat daaraan niet algemeener lof zou mogen worden toegezwaaid, terwijl ontwijfelbaar de hoofdadministratie en de ambtenaren van den spoorweg aan de onderscheidene stations, zich wel zullen willen belasten met het overbrengen der belooningen, die tot aanprikkeling van den ijver en van scherp toezigt des personeels bij de spoorwegen in de toekomst, door weldenkenden, en vooral door reizigers die zich voor het ontdoken gevaar dankbaar mogen gevoelen, aan Jansen en zijne vrouw zullen worden toegedacht.''

In de vergadering der kiesvereeniging *Eendragt maakt magt*, te Rotterdam is tot kandidaat voor de Provinciale Staten, 1ste kiesdistrikt, verkozen de heer F. van Vollenhoven.

Z. M. heeft aan den Eerw. heer Johannes van Densen, R. K. Pastoor te Lieshout, uit hoofde van hoogen ouderdom en langdurige dienst, pensioen verleend ter somme van f 600, wegens 42 jaren en 5 maanden dienst; en aan den Eerw. heer Wilhelmus van Gijn, R. K. Pastoor te Batenburg, mede uit hoofde van hoogen ouderdom en langdurige dienst, een pensioen van f 690, wegens 48 jaren, 8 maanden en 17 dagen dienst.

Dezer dagen is tusschen de Nederlandsche en Oostenrijksche regeringen eene overeenkomst gesloten, tot wederzijdsche uitlevering van misdadigers.

Den 26 dezer is ter griffie van den Hoogen Raad ingediend het request van Jhr. R. L. van Andringa de Kempenaer, tot bepaling van den dag, tegen welken hij Z. M. den Koning, Z. K. H. Prins Hendrik en H. K. H. Prinses Sophia der Nederlanden, Erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach, in hoedanigheid van erfgenamen van wijlen Z. M. Koning Willem II kan doen *dagvaarden in revisie* van 's Hoogen Raads arrest van 2 Mei ll.

Ter voldoening aan de bepalingen, vervat in de wet van den 17 September 1849, is weder ter Algemeene Rekenkamer overgebragt voor eene som van *drie en vijftig duizend, twee honderd gulden* aan ingetrokken muntbiljetten van f 1000, f 500, f 100 en f 10, zoodat thans, met inbegrip der bij vorige aankondiging vermelde som van f 16,739,420, voor een bedrag van *zestien millioen zeven honderd twee en negentig duizend zes honderd twintig gulden* aan muntbiljetten, krachtens dezelfde wet uitgegeven, is ingetrokken.

Volgens een door zijner Majesteits minister plenipotentiaris te Stockholm ingezonden berigt, is, bij eene bekendmaking van den 10den en 17den dezer, in Zweden de invoer uit Sleeswijk en Holstein verboden van hoornvee, tewegens het bestaan, in die hertogdommen, van de besmettelijke longziekte.

In de *Provinciale Groninger Courant* leest men:

»Men verneemt met groot genoegen, dat Zijne Majesteit de Koning een nieuw bewijs van Zijne hooge belangstelling in den wetenschappelijken landbouw gegeven heeft, door aan de Landhuishoudkundige School te Groningen het aanzienlijk geschenk van f 1200, ten nutte dezer inrigting, te geven; terwijl het Zijner Majesteits voornemen is, later drie leerlingen aan te wijzen uit de kweekelingen van 's Konings school te Apeldoorn, om voor Hoogstdeszelfs rekening aan de Landhuishoudkundige School te Groningen verder te worden opgeleid. Waar zoodanige daadzaken spreken, zijn geene woorden noodig, om het gewigt en de kracht dezer handelwijze in het volle licht te stellen.''

'sGRAVENHAGE, 29 Aug. Dezer dagen is tusschen de Nederlandsche en Oostenrijksche regeringen eene overeenkomst gesloten tot wederzijdsche uitlevering van boosdoeners.

— Naar wij vernemen zoude het huwelijk tusschen Prins Hendrik en de dochter van den hertog Bernhard van Saxen-Weimar, in de eerste maanden nog geen plaats hebben ter oorzake van het nog kort geleden overlijden der hertogin.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Aug. De *Moniteur* behelst een besluit, strekkende tot nadere regeling van de bepalingen van art. 30 der wet van 8 Julij 1852, luidende van 1 Aug. 1852 af, iedere aankondiging op eene openbare plaats, op muren of waar anders ook, zelfs die, welke op doek zijn geschilderd, zullen onderworpen wezen aan een vast regt van aanplakking van 50 cent. voor de affiches van eene vierkante el en daar beneden, en van een [illegible]

— De *Moniteur* geeft den prefekten der verschillende departementen, welke de president bij zijne aanstaande reis denkt te bezoeken, in last om de gemeentebesturen te verwittigen van den dag en het uur van zijne aankomst, ten einde alzoo een altijd noodeloos en lastig wachten te verhinderen.

Bij eene tweede kennisgeving worden de gemeenteraden, die belangrijke sommen hebben vastgesteld om het hoofd van den Staat te ontvangen, uitgenoodigd om zich van alle kostbare festiviteiten te onthouden. De president zal met genoegen zien, wanneer een gedeelte van deze sommen kan gebezigd worden ten nutte der arbeidende klasse en tot werken van liefdadigheid.

Het vertrek van den president blijft bepaald op 15 Sept., den 16 Oct. zal hij naar deze stad terugkeeren. Hij zal op zijne reis bezoeken: Nevers, Moulins, Roanne, Saint Etienne, Lyon, Grenoble, Valence, Avignon, Marseille, Toulon, Aix, Nismes, Montpellier, Narbonne, Carcassonne, Toulouse, Agen, Bordeaux, Angoulême, Rochefort, Larochelle, Niort, Poitiers, Tours en van daar terug naar de hoofdstad.

— De *Moniteur* bevat heden weder de besluiten van negen algemeene raden. Niet één noemt daarin het woord *Keizerrijk*, doch zes begeeren op eene zijdelingsche wijze de herstelling daarvan; terwijl slechts twee het gouvernement hunne medewerking beloven en hunne wenschen voor het heil van Lodewijk Napoleon uiten. Het laat zich aanzien, dat de herstelling van het Keizerrijk nabij is.

— Voor eenigen tijd hadden de [illegible] eenige municipale raden, die hun ontslag bekomen hadden, uithoofde van hunne weigering om den gevorderden eed af te leggen, herbenoemd. Dientengevolge is de municipale raad aldaar door den prefekt ontboden en door eene kommissie vervangen. Laatstleden Zondag, heeft de onder-prefekt van St. Flour deze kommissie met eene aanspraak plegtig geïnstalleerd.

— Bij wijze van gerucht spreekt men van de vervanging van gen. Gémeau door gen. de Castellane, als opperbevelhebber over de Fransche troepen te Rome.

— Zoo men zegt, zal, ingeval het Keizerrijk hersteld wordt, het bestuur van Algerië aan een onderkoning opgedragen worden, en wel aan prins Murat.

— Generaal Haynau heeft heden verlof bekomen, om het hôtel der invalieden en het graf van den Keizer te bezoeken.

— Volgens den *Constitutionnel* is tusschen de Fransche regering en die van Brunswijk mede eene overeenkomst betreffende den letterkundigen eigendom tot stand gekomen. Deze overeenkomst, krachtens welke geen Fransche nadrukken in Brunswijk mogen worden ingevoerd, is geheel overeenkomstig het traktaat, vijf maanden geleden tusschen Hanover en Frankrijk gesloten.

— In den laatsten tijd vond men in Italiaansche bladen velerlei geruchten omtrent den hertog van Parma: volgens sommigen was hem door zijne nabestaanden het beheer zijner bezittingen, volgens anderen door Oostenrijk de regering over zijne Staten ontnomen. Thans berigt de Parijsche *Constitutionnel* dat de hertog, ten einde eenen dergelijken maatregel, waartoe onder zijne nabestaanden aanstalten schenen te worden gemaakt, te ontgaan, zijnen minister, den graaf Thomas Ward, tot regent benoemd en zich daarop heimelijk verwijderd heeft. Het verblijf van den hertog is thans nog onbekend.

— Het artikel van Dr. Véron over den hertog van Parma en zijne moeder, heeft zeer veel verwondering gebaard. De legitimistische dagbladen toonen zich daarover verontwaardigd. Naar men als stellig verzekerde, was heden avond daarover aan den redakteur van den *Constitutionnel* eene officieuse waarschuwing gezonden. De *Pays* verzekert zelfs, dat dit artikel slechts verzonnen is, om opzien te baren. Volgens dit dagblad is de hertog, zoo als hij jaarlijks doet, naar Engeland vertrokken en zou hij zich van daar naar Oostenrijk begeven, waar hij door den Keizer uitgenoodigd is om aan de militaire manoeuvres deel te nemen. Ook betrekkelijk de huishoudelijke oneenigheden zou alles slechts een verzinsel zijn.

— De groote processie van O. L. V. van Barmhartigheid is te Kamerijk met veel luister gehouden. Z. Em. de Kardinaal Wiseman, Aartsbisschop van Westminster, woonde die indrukwekkende plegtigheid bij, vergezeld door Mgr. den Aartsbisschop van Kamerijk en de Bisschoppen van Gent, Brugge, Soissons, Fréjus, Angoulême, Angers en Nevers. De processie duurde drie uren. Des avonds was de stad verlicht en werd op kosten der stad ter eere der H. Maagd een schitterend vuurwerk ontstoken.

— De Prins-President heeft de laatste hand gelegd aan een krijgskundig werk, dat eerlang het licht zal zien.

— Sedert verscheidene dagen wordt de Belgische *Indépendance* aan den post aangehouden.

MADRID, 22 Aug. De heeren Bravo Murillo en Bordiu zijn heden naar la Granja vertrokken, van waar de minister van oorlog in de hoofdstad [illegible] reservoirs van edel metaal in de bank van San Fernando 93,500,000 realen, het bedrag der biljetten in cirkulatie 120,000,000 realen en was in de portefeuille 179,000,000 realen aanwezig.

— De berigten uit de Philippijnsche eilanden melden, dat er allerwege rust heerschte. De Mooren van het Zuiden van Mindanao waren, na de ontvangen gestrenge tuchtiging, gevlugt.

— De *Gaceta* behelst een nieuw reglement op de gendarmerie.

— Een berigt uit Lissabon meldt de aftreding van den Markies Almeida-Garret als minister van Binnenl. Zaken, zijnde hij *ad interim* vervangen door den min. van Marine, Jerri d'Albongia.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Aug. Lord Howden, de Britsche gezant te Madrid, die zich tijdelijk in deze hoofdstad bevond, is naar Parijs vertrokken.

— Sir George Grey, voormalig sekretaris van staat voor binnenlandsche zaken, heeft thans, naar men verzekert, bepaaldelijk het plan om een zetel in het Lagerhuis te erlangen, opgegeven. Hij is thans voornemens de staatkundige loopbaan voor goed vaarwel te zeggen en eene reis naar het Vasteland te doen.

— Eergisteren werd de 33ste verjaardag van Prins Albert, gemaal der Koningin, met veel luister gevierd.

— De *Morning Post* bevat een artikel, dat in Londen veel opheffing heeft gemaakt, en waarin [illegible] van de goede gezindheid der groote Mogendheden, [illegible] Prins Louis Napoleon den titel van Keizer mogt aannemen, doch het zou zich bij den titel en dus bij den *vorm* alleen moeten bepalen.

— Men leest in de *Morning Herald* het berigt dat het nieuw gekozen Parlement door de Koningin in persoon zal geopend worden na hare terugkomst uit Schotland, in de tweede week van November.

— De heer Parsons, meester touwslager aan 's rijks werf te Portsmouth, ontving eergisteren van den heer van den Bergh, konsul van Z. M. den koning der Nederlanden in die haven, een fraaijen zilveren inktkoker, als een blijk van erkentenis van Neêrland's koning, voor de hoffelijkheid en voorkomenheid, door den heer Parsons jegens den heer Cool, meester touwslager op de Nederlandsche rijkswerf te Amsterdam getoond, toen laatstgemelde in het jaar 1849, met verlof van het Britsch bewind, de werf te Portsmouth bezocht.

— Uit den laatsten wekelijkschen staat der Engelsche bank blijkt dat het bedrag der biljetten in cirkulatie met

ƒ 192,440 en de voorraad van haar edel metaal met ƒ 52,161 verminderd is, in vergelijk den vorige opgave.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 26 Aug. Er is reeds vroeger gewag gemaakt van de (zeven Staten der) Darmstadter koalitie en van de verklaring, die zij in de zitting der Berlijnsche tolkonferentie van 21 Aug. ll. overhandigd hebben. Thans zijn wij door de *Augsb. Allg. Ztg.* (niettegenstaande de officieele bladen daaromtrent nog een volstrekt stilzwijgen bewaren) in staat gesteld om den tekst dier verklaring mede te deelen. Men zal daaruit en uit het daarop gegeven antwoord kunnen opmaken, hoe de afgunst van Pruissen jegens Oostenrijk, of misschien beter gezegd de wrok van het protestantsche tegen het katholijke Duitschland, de voor alle Duitsche landen zoo wenschelijke en zoo onmisbare eenheid van handelswetten *ad calendas graecas* wil verschuiven, en eene scheuring tusschen Noord- en Zuid-Duitschland onvermijdelijk dreigt te maken. Die verklaring luidt aldus:

»De Pruissische regering heeft in hare verklaring van 20 Julij ll. twee punten opgegeven, waarvan de afdoening, bij het hervatten der handelingen door haar een volstrekt vereischte voor de voortzetting der onderhandelingen en voor de deelneming der afzonderlijke regeringen aan dezelve beschouwd wordt. De door de ondergeteekenden vertegenwoordigde regeringen ontkennen nu geenszins, dat bij onderhandelingen over het sluiten of vernieuwen van verdragen aan iederen deelnemer het regt toekomt om die punten aan te wijzen, waaromtrent de beslissing door hem beschouwd wordt als voorwaarde voor zijne eigene verdere deelneming aan de onderhandeling, en dat, wanneer het onderwerp van het verdrag zoo veelomvattend is, en zoo velerlei belangen betreft als de vernieuwing en uitbreiding der tolvereenigings-verdragen, het wel geschieden kan, dat de verschillende deelnemers ook zeer verschillende punten als van zoodanig belang beschouwen. Maar juist daarom zal, wanneer men ernstig wenscht zich te verstaan, niet kunnen worden nagelaten al de aanhangige vraagstukken zonder onderscheid bij de onderhandelingen in overweging te nemen.

»Want zoolang dit niet geschied is, kan men, gelijk in de Pruissische verklaring teregt wordt aangemerkt, geen oordeel omtrent het waarschijnlijke algemeene resultaat vellen, en derhalve zouden de onderhandelingen wel kunnen schipbreuk lijden op het een of ander prejudicieel punt, waaromtrent men het, na een overzigt van het geheel, [illegible] resultaat verkregen te hebben, [illegible] worden.

»Zulk een overzigt mist men intusschen bij den tegenwoordigen stand der onderhandelingen, te meer, daar de tot hiertoe gevoerde onderhandelingen nog slechts het groot-hertogelijk Saksische voorstel en een gedeelte der Pruissiche voorstellen betroffen hebben, terwijl een zeer belangrijk voorstel der Pruissische regering en de voorstellen der koninklijke regeringen van Beijeren, Saksen en Wurtemburg nog niet in beraadslaging geweest zijn. Ondertusschen maken de door de ondergeteekenden vertegenwoordigde regeringen geene zwarigheid, om ten aanzien van die beide punten waaromtrent de koninklijk-Pruissische regering van haren kant eene vooralgaande beslissing noodzakelijk keurt, nu reeds die verklaring te geven, welke bij den tegenwoordigen stand der onderhandelingen mogelijk is.

»De beraadslagingen over het eerste Pruissische voorstel, betrekkelijk de vereeniging van den Steuerverein met het Tolverbond, hebben bij de door de ondergeteekenden vertegenwoordigde regeringen de overtuiging doen ontstaan, dat dit voorstel geen beletsel voor de vernieuwing der tolvereenigings-verdragen oplevert. Zij verklaren zich veeleer bereid, om dit voorstel, onder zoodanige wijzigingen als waartoe de daarover gehouden beraadslagingen geleid hebben en tot welker definitive redaktie dadelijk zal kunnen worden overgegaan, aan te nemen en het in de nieuwe tolvereenigings-verdragen, voor derzelver nog nader te bepalen duur, op te nemen, bijaldien men omtrent de overige nog onafgedane punten, en inzonderheid omtrent de handelsbetrekkingen tot den Oostenrijkschen Staat, tot de vereischte overeenstemming kan geraken.

»Wat nu de onderhandelingen met de keizerlijk-Oostenrijksche regering betreft, zoo heeft de koninklijk-Pruissische regering die ook wel voor wenschelijk verklaard, en de verzekering van hare bereidwilligheid daartoe gegeven, maar ten aanzien der grondslagen daarvoor heeft zij slechts in het algemeen naar het protokol dd. Wiesbaden 7 Junij 1851 verwezen. Door deze verwijzing kunnen de door de ondergeteekenden vertegenwoordigde regeringen zich tot haar leedwezen niet bevredigd verklaren.

»Voor de kommerciele onderhandelingen met Oostenrijk zijn namelijk thans veel meer bepaalde grondslagen verkregen, dan tijdens de Wiesbadener konferentien. Men bezit de op de konferentien te Weenen uitgewerkte verdragsontwerpen, welke de ondergeteekenden den 25 Mei dezes jaars op last van hunne regeringen, als voorstellen ter behandeling op de tegenwoordige tolkonferentien hebben medegedeeld. De ondergeteekenden zijn dan ook gelast de Pruissische regering te verzoeken, dat zij gelieve te verklaren, in hoeverre zij bereid is, die ontwerpen, en bepaaldelijk het ontwerp van een tol- en handelsverdrag, als grondslagen der onderhandelingen met de keizerlijke Oostenrijksche regering te erkennen.

»De door de ondergeteekenden vertegenwoordigde regeringen deelen ten volle in de overtuiging, niet alleen dat het voortdurend bestaan en de grootst mogelijke uitbreiding der tolvereeniging in het welbegrepen belang van geheel Duitschland hoogst wenschelijk is, maar ook dat de thans daaromtrent bestaande onzekerheid een belemmerenden invloed op handel en nijverheid uitoefent. Zij hebben zich dan ook ten allen tijde laten leiden door de overweging, dat, waar langs den weg der onderhandelingen tegenstrijdige inzigten vereffend moeten worden, het niet te pas kan komen, dat eene dergelijke regten bezittende partijen bevoegd zou wezen om uitsluitend aan hare inzigten vast te houden, terwijl de andere uitsluitend verpligt zou wezen om hare inzigten te laten varen; en naar zij vertrouwen, zal men moeten erkennen, dat zij zoo min vroeger als thans aanspraak op het eerste hebben gemaakt. Zij hebben niet geaarzeld gevolmagtigden naar deze konferentie af te vaardigen, zij hebben zich tegen de deelneming daaraan van de gevolmagtigden van den Steuerverein niet verzet, ofschoon het door de koninklijk Pruissische regering zelve aan die konferentie gegeven karakter eener tolvereenigings-konferentie die deelneming zoolang uitsloot als de zamensmelting van den Steuerverein met de Tolvereeniging niet had plaats gehad, terwijl de met gelijk regt gevorderde uitnoodiging van een Oostenrijkschen gevolmagtigde volhardend geweigerd werd. Zij zijn voorts, alvorens eenig uitzigt geopend was dat hare voorstellen betrekkelijk de onderhandelingen met Oostenrijk in overweging zouden worden genomen, met de meeste bereidvaardigheid in onderhandelingen over het verdrag van September getreden en hebben die ten einde toe volgehouden. Eindelijk hebben zij zich thans bereid verklaard om dat verdrag, met die wijzigingen waartoe de onderhandelingen geleid hebben, eventueel aan te nemen. Onder deze omstandigheden mogen de door de ondergeteekenden vertegenwoordigde regeringen zich geregtigd keuren om te verwachten, dat nu ook de koninklijk-Pruissische regering aan hare billijke en op het algemeene belang van Duitschland gegronde voorstellen gaarne een gewillig oor zal leenen; want alleen door wederkeerige inschikkelijkheid zal de algemeen gekoesterde wensch naar behoud en uitbreiding der Tolvereeniging kunnen vervuld worden."

Den volgenden dag hadden de Pruissische ministers eene langdurige konferentie gehouden, om over het op deze verklaring te geven antwoord te beraadslagen. »De strekking van dat antwoord, zegt de *Neue Preussische Zeitung*, kan niet twijfelachtig wezen, daar de koalitie, ofschoon in milderen vorm, bij al hare oude vorderingen volhardt. Pruissen heeft bovenal pligten jegens zich zelf te vervullen, en geene konsideratie, zelfs niet die van eene tijdelijke afzondering van het overige Duitschland, mag het weêrhouden van in de eerste plaats zorg te dragen voor zijne onafhankelijkheid, te minder daar eene welbegrepen behartiging van zijne materieele belangen daarmede verbonden is. Van dien weg mogen wij ons niet laten afbrengen, en zoo wij ons daarop niet anders konden handhaven dan door eene scheuring tusschen Noord en Zuid, dan zoude ook dit offer des noods gebragt moeten worden, hoe zwaar het ook zij, en hoe weinig wij hetzelve ook wenschen of aanraden."

— Het besluit van den ministerraad over de tolkonferentie, moet nog door den Koning bekrachtigd worden, na zijn terugkeer uit Pommeren.

— In Baden en Zwitserland is sedert de opening van den Straatsburg-Parijschen spoorweg, de toevloed van vreemdelingen buitengewoon toegenomen. Onder deze bevinden zich vele Engelschen, die bij [illegible] uren 's avonds Londen verlatende, den volgenden avond reeds te Straatsburg aankomen; binnen weinige dagen kunnen zij zich dan naar Bazel, Baden of Stuttgart begeven. Van de andere zijde maken de landverhuizers thans van dezen spoorweg gebruik om over Parijs naar Havre te reizen.

— De Petersburgsche bladen berigten dat het Russische leger weder eene schitterende overwinning in den Kaukasus heeft behaald, en Daniel Bek, den gevreesden vijand, al dieper in het gebergte terug gedreven hebben.

BERLIJN, 28 Augustus. Gisteren had eene konferentie plaats tusschen den minister-president von Manteuffel en den Hannoverschen minister-president, von Scheele.

— Volgens de laatste berigten uit Warschau, was de cholera daar eenigzins aan het afnemen. Te Kalisch kwamen nog slechts enkele gevallen voor.

WEENEN, 25 Aug. De Keizer zal den 8sten September de reis naar Pesth aanvaarden.

— Dit jaar zal nog geene vermindering van de belastingen plaats hebben. In Hongarije zijn 103 nieuwe belastingkantoren opgerigt, zoodat thans het geheele getal belastingkantoren aldaar 265 bedraagt.

ITALIE.

Het *Giornale di Roma* berigt dat de Erfgroothertog van Saksen-Weimar Eisenach met zijne gemalin (Prinses Sophia der Nederlanden) door Z. H. den Paus in bijzonder gehoor is ontvangen.

Men meldt uit Rome dd. 21 Aug. dat op last van den Paus eene telegrafische linie zal aangelegd worden van Terracina over Rome naar Opper-Italie, om Napels met Weenen in verband te brengen.

De redakteur van de *Cattolico* te Genua is tot 3 maanden gevangenis en eene boete van 800 lires veroordeeld.

Volgens het dagblad van Piemont is de graaf Jerome de Cardenas niet alleen van zijn titel als edelman van het paleis, maar ook van dien van sekretaris van legatie ontzet.

De koning van Napels heeft onlangs weder aan ruim 500 gevangenen vermindering van straf geschonken, en die van ca. 1000 anderen eenigermate verligt.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Aug. Als een der gevolgen van het verdrag, betreffende den letterkundigen eigendom, zal, zoo men verneemt, bij het departement van binnenl. zaken eene direktie voor den boekhandel gevestigd worden. Vóór de ratifikatie van het verdrag, zullen, meent men, de Belgische uitgevers en boekhandelaars verpligt zijn, een volledigen inventaris van de nagedrukte werken, welke zij in voorraad hebben, te leveren. Er zullen hun op hunne aangifte door het bestuur zooveel zegels worden afgegeven, als zij werken van deze kategorie hebben opgegeven; de zegels zullen door de uitgevers of boekhandelaars zelven op den omslag hunner werken worden gesteld. Van af de aankondiging des verdrags, zal elk herdrukt Fransch werk, nadruk genaamd, hetwelk niet van het bij de wet vereischte zegel is voorzien, bij den boekhandelaar of drukker in beslag kunnen worden genomen; er zal geene andere straf zijn dan het in het beslag nemen.

— Men meent dat de Kamers geene zomerzitting zullen houden, en dat dezelve eerst in Oct. zullen worden bijeengeroepen. De verdragen van 22 Aug. zullen allereerst aan de goedkeuring der Kamers onderworpen worden.

— H. M. de koningin van Engeland heeft op de tentoonstelling te Antwerpen eene schilderij gekocht van den heer Jos. Moerenhout, van 's Gravenhage, voorstellende *de toebereidselen tot een wandelrid*.

— De minister Firmin Rogier is door den Koning ontvangen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

BEVALLEN (26 Aug.): J. C. W. Mensert, geb. Hemerling, D. — (27 Aug.): W. C. Horstman, geb. Seebrugger, D.

OVERLEDEN (26 Aug.): N. J. van Emmik, 57 j. — J. Schreve, geb. Groote Woortman, 45 j. — J. S. M. Zuiderhoek, 4 m.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

GRAANMARKT.

Poolsche Tarwe bij partijen iets hooger, roode weinig te veil en hooger gehouden, doch zonder handel, verkocht in Entr.: 130 ℔ b. Pools. ƒ 315; 130 ℔ dito ƒ dito ƒ 318.

Rogge ƒ 2 à ƒ 5 hooger met veel handel aan consumptie en binnenl. verzending; verkocht: 121, 122 ℔ Pruiss. ƒ 195; 113 ℔ Gedr. ƒ 170; 123 ℔ Pruiss. ƒ 199; 121 ℔ Pommer ƒ 196; 116, 117 ℔ Gedr. ƒ 172, 175.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit prijshoudend: 121 ℔ Amersf. ƒ 200; 119/120 ℔ Roozend. ƒ 190; 120 ℔ Franskhe ƒ 150.

Op 9 vaten Olie in Sept. ek. 53; April 56½ ⅄. *Raapolie* op 6/w. ƒ 31½; Vliegend ƒ 30; 1°. Sept. ek. ƒ 29½; Oct. ƒ 30½; Nov. ƒ 31½; Dec. 31½; Mei ƒ 32½. 3. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 31½; Vliegend ƒ 30½. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 39. [illegible] *ken* per 1040 st. ƒ 58, 60. *Lijnkoeken* per 104 st.

DELFT, 28 Aug. De prijzen der Kaas zijn geweest van ƒ 11 tot 13,50 de 100 Ned. ℔; er werden ter markt verkocht 23 stapels of 7,813 Ned. ℔.

LONDEN, 27 Aug. KOFFIJ. *Native Ceylan* minder aangeboden en ferm op 43 s. 6 d. à 44 s. In plantage soorten had tot vaste prijzen een levendige omgang plaats.

SUIKER. *Ruwe.* Zeilende werden verkocht eene lading wit *Pernambucq* tot 23 s. Entr., 1250 kn. Havana N°. 12½ tot 22 s. en 627 kn., dito N°. 14½ tot 22 s. 4½ d.

KRENTEN blijven levendig gevraagd. Men betaalde voor *Patras* 58 s. à 62 en voor *Cephalonia* en *Zantische* 58 s. à 60 s. cons.

GRAANMARKT. De gesteldheid der markt was heden flaauw en de omzettingen waren beperkt. Er waren aangevoerd 2830 qrs. Engelsche en 23 260 qrs. vreemde *Tarwe*; 300 qrs. Engelsche en 7,980 qrs. vreemde *Gerst*; 3,380 qrs. Engelsche en 26,410 qrs. vreemde *Haver*.

VEEMARKT. De markt was heden iets beter gesteld, doch de prijzen verschillen weinig of niets van die van Maandag ll. De aanvoer zoowel van *Schapen* als *Runderen* was niet eer groot en de handel tamelijk geanimeerd. *Kalveren* ferm.

Er waren aangevoerd 900 *Runderen*, 9300 *Schapen* en *Lammeren* en 660 *Kalveren*.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 23 tot en met 28 Augustus, zijn geweest als volgt:

Aanvoer: Tarwe L. 53, 10 M — Rogge L. 268, 10 M. — Garst L. 15. — Boekweit L. 8½. — Rijst 1934186 Ned. ℞.

Uitvoer: Tarwe L. 198, 7 M. — Rogge L. 59, 25 M. — Erwten 25 M. — Boonen 18 M. — Meel 984 Ned. ℞.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	28 AUG. 4½ u. gebl.	30 AUG.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		64⅝	64½	64⅝	64½
Dito Dito	3	77 3/16	77 7/16	77⅝	77 7/16
Dito Dito	4	97¼	97⅛	97 7/16	
Dito Obligatien O. I.	4				
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg.	»				
Aand. Holl. S. M.	»				
Obligatien	»				
BELGIE, Obligatien 1844	»				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.	»	52 13/16	52 13/16	52⅞	
FRANKRIJK, Obligatien	3	71⅜			
SPANJE bij *Ardoin* 1835	5				
Dito Nieuwe	1				
Dito 2/m. Beurveil.	»	22 13/16	22 15/16	23	
Dito	3	49 7/16			
Dito Binnenl. 2400 P.	»	44 3/16	44 13/16		
Coup. Bewijzen.	»	2 3/16	2 5/16		
Amortisable Schuld		6 1/16	6	6 1/16	
PORTUGAL te Londen	5	42¼	42⅛		
Dito Dito	4	39⅛	39		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	109⅛	109¼		
Dito Dito 1828 en 1829	»	108	108¼		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	97			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	91½	91½		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	91¼	9,¼		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito	•				
POLEN, Aand. à fl. 500	»	160			
Dito met Lot. » 300	•		4½		
AMERIKA, Bank-Actiën	»				
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	ƒ	102			
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78¼	77 13/16	77⅞	
Dito 1847	2½	40 11/16	40 9/16		
Dito 1851	2½	40 7/16	40¼		
Dito Nieuwe	5	90¾	90⅜	90⅜	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	•				
Dito	4				
Letter B	[illegible]	90¼	90¼		
Aand. met Loting [illegible]					
Nieuwe dito » 250	•				
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.		100 1/16		
BRAZILIE te Londen 1824	5	100	100		
Dito Leening 1843	5	100			
Dito £ 200	»				
PERU	5				
MEXICO Nieuwe	»	26 11/16	26⅞		
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2		23 3/16	23¼	
ECUADOR à £ 100	»	4⅛			

Polen, Cert. 4 pCt. 86⅛; Grenada uitgestelde 11 7/16, 9/16.

Binnenl. fondsen waren, met uitzondering van 4 pCt., welke williger blijven, flaauwer. In vreemde fondsen was over het geheel weinig variatie, de omzet was alleenlijk in Spaansche vrij geanimeerd, en blijven deze cirka ¼ pCt. boven de slotkoers van Zaturdag.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. ƒ	56⅝	Livorno	2/m. ƒ	38⅞
„	zigt „	56¾	Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	56 3/16	Petersburg	„ „	1,85½
„	½/m. „	56 7/16	Weenen	6/w. „	29⅞
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	246	Frankfort	„ „	98¾
Seville	„ „	242	Hamburg	2/m. „	35 5/16
Bilbao	„ „	243	„	zigt „	35 9/16
Lissabon	„ „	42	Londen	2/m „	11,90
Porto	„ „	42	„	zigt „	11,95
Genua	2/m. „	46⅝	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 55⅞; 1840, 5 pc. 101; 1848, 100⅞; 1852, 101; Spanje Ard. 1 pc. 22 7/16; Binnenl. 3 pc. 44¾; Coupons —; Rom. Leening 1835.—.

PARIJS, 28 Aug. Fransche 3 pc. 76,50; id. 4 pc. —,—. 4½ pc. 105,10; Schatk. 4,—; Bank-Actien 2840,—; Belg; 1840, 5 pc. 102½; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. 104,25; Spanje, Buitenl. 3 pc. 49; Binnenl. 3 pc. 44¼; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849, —,—; 1851, —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 97½.

MADRID, 23 Aug. Spanje 3 pc. 45⅝; Ardoins 1 pc. 22 15/16; Uitg. Schuld 5⅝; Coupons 1¾.

LONDEN, 28 Aug. Cons. kont. 99⅞ a 100; op tijd 99⅞ a 100; Braz. 102 a 103; 1829/39 101 a 103; Den. 3 pc. 83 a 84; 5 pc. 107 a 108; Ecuad. 4⅝ a 4⅞; Gren. 23½ a 23¾; Uitgest. 11¾ a 11⅝; Mexiko — a —; Nieuwe 25½ a 25¾; Peru 4½ pc. 102 a 103; Uitgest. 58 a 58½; Rusl. 1822 5 pc. 120½ a 121, (N.) 4½ pc. — a —; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 37½ a 38; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22½ a 22¾; 3 pc. 49¼ a 49½; Coup. cert. 2 15/16 a 3; Passive 6 a 6⅛; Holl. 2½ pc. 64¾ a 65; id. 4 pc. 98¾ a 99¼; Venez. 42 a 44; Uitg. 16 a 17.

BERLIJN, 28 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 94¾, Loten 128¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98½; Pools. 4 pc. 91; Loten fl. 200 21, id. fl. 300 153; id. fl. 500 92; Amsterdam zigt 143g; id. 2/m. 142½g.

HAMBURG, 23 Aug. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91½; Spanje, Ard, 5 pc. 21¼; Binnenl. 3 pc. 42.

FRANKFORT, 28 Aug. Met. 5 pc. 81⅜; 4 pc. 65¼; 2½ pc. 42; Bank-Actien 1372; Darmst. Loten fl. 50 91⅜; id. fl. 25 31½; Badensche Loten fl. 50, 66⅝; id fl. 35, 38½; Nassausche 28½; Holl. 2½ pc. 64¼; Werk. Sch. 4 pc. 97½; Sijndic. 3½ pc. 95½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Het schip Wilhelmina, Kapt. J. N. Klint, van Suriname herwaarts gedestineerd, is heden morgen in Texel binnengekomen, aan boord was alls wel.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 28 Aug. W. de Zeeuw Bagges, Thetis, Lissabon. P. Admiraal, Neerlands Koning, Batavia, l. v. Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. — 29 Aug. J. F. Verschuur, Formosa, Akijab, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

UITGEZEILD:

TEXEL, 28 Aug. L. Smit, Diligence, Akijab. — W. H. Bontekoe, Jonge Lucas, Nantes.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Nederlands Koning, Admiraal 2321 kr. Suiker, 835 b. Rijst, 100 legg. Arak, 1247 boss. Bindr. A. van Hoboken en Zoon; 776 sch. Tin. N. H. M. 9 v. Notenmuskaat Olie 41 s. Gutta Percha, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 30 Aug. in lading naar:

Manheim A. Bauduin, Urania.
Frankf. & Coblenz N. Weingaetner, Frankfort N°. 26.

MANNHEIM, 26 Aug. aangekomen:

F. Kroll, van Amsterdam, 13 dagen reis.

ADVERTENTIEN.

(2198) Heden overleed tot onze innige droefheid, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten, onze waarde Vader en Behuwdvader, de Heer JACOBUS KERKHOFS Hz., in den ouderdom van ruim 82 jaren.

EERSEL, 23 Augustus 1852.

J. G. GAST, geb. KERKHOFS.
J. M. KERKHOFS.
H. J. KERKHOFS.
T. J. GAST.

(2209) Heden overleed alhier in den jeugdigen leeftijd van nog geen 26 jaren, na eene kortstondige ziekte [illegible] geliefde Broeder en Behuwd-Broeder, de Heer JOANNES JACOBUS LODOVICUS LE ROIJ.

Rotterdam, 25 Augustus 1852.

Mr. W. MULDER.
M. G. S. MULDER, LE ROIJ.
A. C. A. LE ROIJ.

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK

à 1½ en 2 Ct. de Pagina.

De Muziekale Correspondentie te 's Gravenhage,

Wijk B. 186,

heeft in minder dan **DRIE** jaren reeds meer dan **DUIZEND** diverse Muzijkwerken uitgegeven, welk getal maandelijks met 30 à 40 nieuwe en klassieke werken vermeerdert.

Door middel van DÉCALQUE, is die snelle uitgave mogelijk geworden.

Heeren Muzijkmeesters in het bijzonder wordt deze goedkoope Muzijk ten dienste hunner leerlingen aanbevolen.

Buiten inteekening wordt de prijs verdubbeld, *men betaalt als dan nog niet de helft der prijs van de gewone plaatdrukmuzijk.*

Het Depôt, de Catalogus en het Prospectus zijn voorhanden te *Amsterdam* bij L. ROMIJN in de Kalverstraat en B. EISENDRATH O. Z. Voorburgwal, N°. 216., en voorts bij de correspondenten in alle steden van het Rijk. (2087)

BARTHELEMY'S ARCANUM is een even onschuldig als wondervol werkend geneesmiddel. Het zal ons niet moeijelijk vallen dit te bewijzen:

Het eerste blijkt overtuigend uit het verslag van de commissie van geneeskundigen door het Pruissische Ministerie benoemd om dit geheim middel te onderzoeken, en waarin verklaard wordt, dat het alleen uit kruiden te zamen gesteld is en *niets bevat dat nadeelig of schadelijk werken kan.* Meer kon de leek BARTHELEMY van eene geneeskundige commissie, uit den aard der zaak ongunstig tegen hem gestemd, niet verwachten.

Het tweede, de wondervolle geneeskracht, blijkt even overtuigend uit het belang dat de Burgerij der twee groote steden Elberfeld en Barmen, in dit Arcanum stelden en aan den dag legden, door energieke protesten tegen de policiewetten, die het afgeven daarvan verbieden; door deputatiën aan den Koning te zenden om zijne tusschenkomst te verzoeken, dat zij in het genot van dit kostbaar kruidenbalsem mogten blijven, hetwelk duizende hunner het leven had gered; door honderde van petitiën aan den Koning en aan de stedelijke autoriteiten ingezonden; door de belangstelling die de president Burgemeester VON CARNAP en de Amerikaansche Consul Mr. . , ALBERS als ooggetuige van bewerkte genezingen openlijk bekend maakten en uit eene menigte getuigschriften.

Het is niets meer en niets minder dan een kruidenaftreksel, dat de eigenschappen bezit het bloed te zuiveren van alle ziektestoffen; dat, als voorbehoedmiddel, de ziekten weert en bij reeds uitgebroken ziekten spoedige en zekere hulp verleent. Wij weten uit eigen ondervinding reeds, welke hulp het der lijdende menschheid verleenen kan, en in onderscheidene steden van ons land wordt het reeds naar waarde geschat. Wie zich nader daarmede bekend maken wil, wie gaarne weten wil hoe de heer B. het middel gevonden heeft, dat aan zijne medeburgers zoo veel diensten bewezen heeft en bestemd schijnt te zijn op groote schaal aan zijne natuurgenooten nog vele diensten te bewijzen, dien verzoeken wij de Brochure te lezen, die à 25 c. in de Dépôts van het Verkoophuis te verkrijgen is en door de meeste respectabele Boekhandelaren bezorgd kan worden. (2210)

STOOMBOOT-DIENST

[illegible]

ZIERIKZEE en ROTTERDAM,

en tusschenliggende plaatsen en veeren;

DIRECTE VAART MET DE

STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maand September 1852.

Van ZIERIKZEE:				Van ROTTERDAM.			
Woensd.	1,	's nam.	1 u.	Dond.	2,	's morg.	6½ u.
Vrijdag	3,	's morg.	4 „	Zaturd.	4,	„	7½ „
Zondag	5,	„	5 „	Dingsd.	7,	„	10 „
Woensd.	8,	„	7½ „	Dond.	9,	's midd.	12 „
Vrijdag	10,	„	10 „	Zaturd.	11,	's morg.	3½ „
Zondag	12,	„	11½ „	Dingsd.	14,	„	5 „
Woensd.	15,	's nam.	12½ „	Dond.	16,	„	6 „
Vrijdag	17,	's morg.	4 „	Zaturd.	18,	„	7½ „
Zondag	19,	„	5 „	Dingsd.	21,	„	10 „
Woensd.	22,	„	8 „	Dond.	23,	's midd.	12. „
Vrijdag	24,	„	10 „	Zaturd.	25,	's morg.	4 „
Zondag	26,	„	11½ „	Dingsd.	28,	„	5 „
Woensd	29,	's midd.	12 „	Dond.	30,	„	5½ „

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan de Hooi-Kade.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen. (2204)

(2206) G. B. VAN GOOR, te Gouda, debiteert met buitengewoon succes:

DE TWEEDE [illegible] **DRUK VAN**

GIRARDIN'S

SCHEIKUNDE VOOR DEN BESCHAAFDEN STAND EN HET FABRIEKWEZEN.

Twee Deelen. Met 160 tusschen den Tekst geplaatste Houtsneê-Figuren.

De leemten van den eersten druk zijn in dezen tweede niet aanwezig; hij is verrijkt met al de belangwekkende daadzaken en vernuftige Theorien, die den Rijkdom der Scheikunde en der Theologie in de jongste jaren hebben vermeerderd. Geen enkel der menigvuldige hier behandelde onderwerpen, dat niet belangrijke wijziging, verbetering en uitbreiding heeft ondergaan; maar inzonderheid zijn het de Werkzaamheden der Fabrijken, de toetsing der Handelswaren en Droogerijen en de kennis der Verwstoffen, welke de gewigtigste Uitbreiding en toevoegsels gekregen hebben. — De jongste fransche uitgave, die door den Schrijver zelven met de naauwlettendste zorg werd bearbejd en ongeveer 20 vellen druks meer bevat, dan die, naar welke onze eerste druk bewerkt is, is daarbij ten grondslag gelegd en gevolgd. Even als deze, is onze Uitgave nu ook in twee Deelen gesplitst, waarvan het eerste de onbewerktuigde Scheikunde, het tweede de bewerktuigde Scheikunde bevat. Niet minder dan 160 net bewerkte *Houtsnêe-Figuren* strekken thans tot opheldering van den Tekst.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.